

De man die sterven moest op Golgotha 2

‘Vader, in uw handen leg ik mijn geest.’

Lucas 23:46

Als er in onze samenleving mensen op een erge manier sterven (onthoofdingen door ISIS, Nederlanders die in het buitenland de doodstraf krijgen, slachtoffers van vliegtuigrampen, slachtoffers van zinloos geweld) dan worden er stiltemomenten georganiseerd, stille tochten gehouden, condoleanceregisters geopend, bloemen gelegd. Vanavond niets van dat alles. Het is ook al zo lang geleden dat Jezus stierf.

Zijn dood

Hoewel er een directe verbinding is tussen zijn dood aan het kruis en alles wat er hier op aarde aan dood is (hij stierf onze dood), is er hier toch ook iets unieks aan de hand. Rond het sterven van deze onschuldige man houdt zelfs de zon er even mee op (het werd donker in het hele land, drie uur lang, Godverlatenheid). En het voorhangsel in de tempel scheurt van boven naar beneden. Wie doet dat? Ook nu regeert God! Wat hier gebeurt glipt God niet tussen de vingers door: ‘Want de Heer wilde dat zijn dienaar zou lijden. Zijn dienaar moest gedood worden. Hij moest zijn leven geven om de schuld van de mensen te dragen’ (Jesaja 53:10, BGT).

Dood als daad

En dan is er het einde. Niet alleen God is actief aanwezig, ook Jezus blijkt hier en nu heel bewust de dood te kiezen: het overkomt hem niet als een slachtoffer. Zijn laatste woorden zijn niet maar nauwelijks te verstaan (zoals nog wel eens het geval is als iemand na een ziekbed overlijdt). Hij spreekt nog eenmaal krachtig, met luide stem. Hij verbindt zich met zijn Vader: de Godverlatenheid is voorbij. Hij geeft zijn geest (zijn ‘adem’) terug aan zijn Vader: zijn leven vloeit niet haast ongemerkt uit hem weg maar hij kiest heel nadrukkelijk het moment waarop hij zijn leven aflegt en teruggeeft aan de Vader. Zijn dood is een daad.

De handen van God

Jezus legt zijn leven (geest, adem) in de handen van de Vader: symbool voor zijn scheppingskracht, leiding, bescherming, boosheid (slaande hand), gulheid. In het Psalmcitaat dat Jezus op de lippen neemt (Psalm 31:6) klinkt ook de rest van de Psalm mee: ‘Bij u, Heer, schuil ik’, ‘Bevrijd mij en doe mij recht’, ‘U bent mijn toevlucht’, ‘Ik vertrouw op de Heer’, ‘U ziet mijn ellende, u kent de nood van mijn ziel’, ‘Hoe groot is het geluk dat u hebt weggelegd voor wie u vrezen’. Leren we hier misschien ook hoe wij kunnen sterven? ‘Hoe groot is het geluk dat u hebt weggelegd voor wie u vrezen, dat u bereid hebt voor wie schuilen bij u.’ ‘Getrouwen van de Heer, heb hem lief.’ Zo is het sterven van Jezus vol overgave (zie de houding van overgave van Jezus aan het kruis op het schilderij van Sjef Hutschemakers).

Laatste adem

‘Toen blies hij de laatste adem uit...’ Het leven is radicaal vergankelijk. Op Goede Vrijdag leren we niet alleen dat Jezus stierf voor onze zonden, maar ook dat er een einde komt aan ons leven. In een op succes gerichte prestatie maatschappij, waarin we allemaal zo vaak achter adem raken en in ademnood zijn, is het goed om weet te hebben van de (mijn, jouw, onze) laatste adem. ‘Toen blies hij de laatste adem uit...’. Adem. Geest. Maar we zullen weer op Adem komen!

Om te zingen

1. Adem uw Geest in mij
vul mij met nieuwe kracht.
Uw liefde zal mijn baken zijn
in alles wat mij wacht.
2. Adem uw Geest in mij,
zuiver mijn hart voorgoed.
Uw wil zal al mijn willen zijn,
in alles wat ik doe.
3. Adem uw Geest in mij,
ook als ik mij verzet.
Mijn leven hier zal vurig zijn,
door U in vlam gezet.
4. Adem uw Geest in mij,
dan leef ik zonder strijd,
aan alle ademnood voorbij
bij U God, voor altijd.

Websites

www.josdouma.nl
www.mijnpreekplek.wordpress.com
www.plantagekerk.nl

